

Notat

Reumatologisk kapacitet og ventetider i Region Midtjylland

Dette notat indeholder en oversigt over ventetiderne til forskellige reumatologiske undersøgelser på regionens hospitaler, de hyppigst benyttede private hospitaler, samt de privat praktiserende reumatologer i Region Midtjylland.

Dernæst indeholder notatet en status for lægekapaciteten på det reumatologiske område både på de offentlige hospitaler og de reumatologiske hoveduddannelsesstillinger i regionen. Desuden indeholder notatet en landsdækkende lægeprognose for udbuddet af reumatologer for perioden 2010-2030.

Mulighederne for at øge den reumatologiske kapacitet i regionen omtales herefter, og til sidst beskrives mulighederne for omvisiteringsmulighederne som Patientkontoret benytter sig af, når patienterne ønsker udvidet frit sygehusvalg.

Notatet skal anvendes som baggrundsmateriale i forbindelse med arbejdet med den nye udrednings- og behandlingsgaranti.

Ventetider og antal ventende patienter

Hospitalerne i Region Midtjylland indberetter regelmæssigt fremadrettede ventetider til www.ventefinfo.dk.

Ventetiderne i tabel 1 vedrører den ukomplicerede nyhenviste patients forventede ventetid. Derfor kan den faktiske ventetid for konkrete patientforløb godt være kortere.

Dato 12.12.2012

Mette Brænder Nørgaard

Tlf. +45 7841 2022

Mettebraender.Noergaard@stab.rm.dk

Søren Bisgaard-Frantzen Petersen

Tel. +45 7841 2037

Soeren.Petersen@stab.rm.dk

Claus Meldgaard

Tlf. +45 7841 2192

Claus.Meldgaard@stab.rm.dk

Journalnr. 1-30-147-06-V

Side 1

Tabel 1. Forventede ventetid i uger for reumatologisk undersøgelse i Region Midtjylland

	Gigtsygdomme	Ryggsygdomme	Kronisk leddegigt		Børn
	1. under-søgelse	1. under-søgelse	1. under-søgelse	Ambulant	1. under-søgelse
Silkeborg	64* uger	104***	-	16** uger	-
Viborg	-	-	-	-	8 uger
Holstebro	75 uger	-	75 uger	75 uger	-
Randers	44* uger	-	44 uger**	44** uger	-
Horsens	30* uger	-	2 uger	-	-
AUH	100 uger	100*** uger	4 uger	-	-

Kilde: Venteinfo med opdateringer fra oktober/november 2012

*Ved akut leddegigt er ventetiden under 2 uger i Horsens, 4-5 uger i Silkeborg og 5 uger i Randers.

** Akutte patienter ses inden for 5 uger i Randers og 6-7 uger i Silkeborg

*** Akutte patienter ses inden for 0-4 uger i Aarhus og 4 uger i Silkeborg.

I tabel 2 ses en opgørelse af, hvordan de reumatologiske patienter fordeler sig i forhold til, hvor lang tid de har ventet på de enkelte reumatologiske ambulatorier. Tolkningen af tabellen bør ske med en vis forsigtighed, fordi den sandsynligvis ikke inkluderer hele patientgruppen. Det skyldes, at det er vanskeligt at afgrænse den reumatologiske patientgruppe i data, eftersom det kun er på Aarhus Universitetshospital, at der findes en egentlig reumatologisk afdeling. På de øvrige hospitaler hører det reumatologiske speciale ind under det medicinske område.

Af tabel 2 fremgår det, at der stod 2036 patienter på venteliste den 3. december 2012. Heraf havde 444 patienter ventet mellem 15 og 30 dage, 417 patienter havde ventet mellem 31-90 dage, og 841 patienter havde ventet længere end tre måneder. I en kommentar til opgørelsen af ventende patienter skriver Aarhus Universitetshospital, at Reumatologisk Afdeling U visiterer alle henviste patienter efter sygdommens karakter og sværhedsgrad til tre ventegrupper. Hovedparten af patienterne undersøges med en acceptabel ventetid. Det er typisk patienter med kronisk ryggsygdom, slidgigt og uspecificeret muskelbesvær, der venter over 90 dage. Disse patienter modtager tilbud om undersøgelse et andet sted, men foretrækker ofte at afvente undersøgelse på Reumatologisk Afdeling U, Aarhus Universitetshospital.

Tabel 2. Antal ventende reumatologiske patienter opdelt på hospitalerne i Region Midtjylland, samt på hvor lang tid patienterne venter

	Gruppering af ventetider						
	0-07 dage	08-14 dage	15-30 dage	31-90 dage	>90 dage	I alt	
	Antal ventende	Antal ventende	Antal ventende	Antal ventende	Antal ventende	Antal ventende	Gennemsnit. ventetid
Aarhus Universitetshospital - Reumatologisk Overafd. U	48	53	44	60	82	287	81.6

	Gruppering af ventetider						
	0-07 dage	08-14 dage	15-30 dage	31-90 dage	>90 dage	I alt	
	Antal ventende	Antal ventende	Antal ventende	Antal ventende	Antal ventende	Antal ventende	Gennemsnit. ventetid
RH Silkeborg, Reumatologisk ambulatorium	55	52	290	142	394	933	148.1
RH Silkeborg, Regionsrygcenter	52	49	89	185	361	736	174.8
RH Holstebro, Medicinsk afdeling, reumatologisk ambulatorium	3	1	3	3	2	12	107.9
RH Randers, Medicinsk Overafdeling M, Reumatologisk klinik	15	6	18	27	2	68	32.0
I alt	173	161	444	417	841	2.036	144.2
Antal CPR numre: 2025							

Kilde: InfoRM, Midt EPJ-rapporter, 3. december 2012

I tabel 3 er ventetiderne for reumatologiske undersøgelser på Århus Speciallægeklinik, Center for Rygkirurgi i Odense og Artros Privathospital i Aalborg omtalt. Det fremgår, at ventetiderne er på 4- 16 uger afhængig af lidelse.

Tabel 3. Ventetiden i uger på privathospitaler opdelt på tre sygdomskategorier

	Gigtsygdomme	Rygsygdomme	Kronisk leddegigt
	1. undersøgelse	1. undersøgelse	1. undersøgelse
Århus Speciallægeklinik	8 uger	16 uger	8 uger
Center for Rygkirurgi i Odense	4 uger	4 uger	-
Artros Privathospital i Aalborg	7 uger	-	-

Kilde: Venteinfo, tal fra november 2012 og september 2012 (Artros Privathospital)

I tabel 4 er ventetiderne oplyst for de tre praktiserende speciallæger i Region Midtjylland. De fordeler sig med to speciallæger i Aarhus og en i Skanderborg.

Tabel 4. Ventetiden i uger hos privat praktiserende reumatologer i Region Midtjylland

Reumatolog	Ventetid
Lone Svendsen, Skanderborg	18 uger
Reumatologisk Speciallægepraksis	6 uger
Århus Reumatologiklinik	12 uger

Kilde: sundhed.dk, december 2012

Reumatologisk lægekapacitet i Region Midtjylland

I nedenstående tabel 5 fremgår fordelingen af reumatologiske speciallæger på de enkelte matrikler i regionen. Tabellen oplyser normeringen og en status for antal besatte afdelings- og overlægestillinger i 2009 og i december 2012. Som det fremgår, er antallet af speciallægestillinger stort set uændret. Til gengæld er antallet af læger i hoveduddannelse, næsten fordoblet jævnfør tabel 6.

Tabel 5. Fordeling af de reumatologiske speciallæger i Region Midtjylland december 2012

	Overlæger normeret		Overlæger besat		Afdelingslæger Normeret		Afdelingslæger besat	
	2009	2012	2009	2012	2009	2012	2009	2012
AUH	6,61	8,61	6	6	4	2	1	1
Silkeborg	9	13	9	12	1	1	1	1
Viborg	4	-	0	-	0	-	2	-
Holstebro	4	2	2	1	1	0	0	0
Randers	3	3	2	2,41	1	1	0	0
Horsens	2	3	2	2	0	0	0	0
I alt	28,61	29,61	21	23,41	7	4	4	2

Kilde: Omstillingsplanen og hospitalerne i Region Midtjylland

Det Regionale Råd For Lægers Videreuddannelse godkendte i april 2011 en ny lægefaglig indstilling for reumatologi specialet. Det indebærer, at dimensioneringen er øget fra 17 til 19 uddannelsesstillinger i Region Midtjylland.

I nedenstående tabel 6 kan man se, at der er sket en markant stigning i antallet af læger i hoveduddannelsesforløb fra 12 læger i 2009 til 21 læger i 2012. Siden 2009 har alle Region Midtjyllands reumatologiske uddannelsesforløb været besat. Årsagen til, at der er flere i hoveduddannelsesforløb i øjeblikket end normeringen på de 19 stillinger er, at nogle forløb har taget længere tid end forventet pga. barsel, forskningsforløb og orlov.

Tabel 6. Fordeling af besatte reumatologiske hoveduddannelsesstillinger i 2009 og december 2012

Hospital	Afdeling	Besatte H-stillinger oktober 2009	Besatte H-stillinger november 2012
AUH	Reumatologisk afdeling U	4	10
Silkeborg	Medicinsk afdeling	3	7
Viborg	Medicinsk afdeling	3	0
Holstebro	Medicinsk afdeling	0	1
Randers	Medicinsk afdeling	2	3

Horsens er med fra 2013	Medicinsk afdeling	-	Den første starter i efteråret 2013
I alt		12	21

Kilde: Sundhedsuddannelser, Region Midtjylland, december 2012

I starten af 2013 (januar-marts) bliver fem læger færdige med deres hoveduddannelse i reumatologi. Dimensioneringen er på seks reumatologer om året i Videreuddannelsesregion Nord (bestående af Region Midtjylland og Region Nordjylland). Årsagen til, at man ikke når op på seks reumatologer, er en opsigelse undervejs.

Det kan tilføjes, at der i 2013 kommer en ny lægefaglig indstilling for det reumatologiske speciale. Den lægger op til, at der i fremtiden skal uddannes syv reumatologiske speciallæger i Videreuddannelsesregion Nord om året.

Landsdækkende lægeprognose for reumatologer for 2010-2030

Sundhedsstyrelsen har i sin *Lægeprognose for udbuddet af læger i perioden 2010-2030* vurderet, at antallet af speciallæger i Danmark vil stige med 36 %. Begrundelsen for den udvikling er et øget optag på universiteterne, indvandring af læger, ændret dimensioneringsplan for antal af hoveduddannelsesforløb, hurtigere start på speciallægeuddannelsen og ændret pensionsalder. Dog er der væsentlige forskelle mellem specialerne.

Prognosen for det reumatologiske område tilsiger, at der på landsplan mellem 2010-2015 vil ske et fald i antallet af speciallæger på 1,2 %, hvorimod der ved en længere tidshorisont fra 2010-2020 vil ske en stigning på 11,3 % jævnfør tabel 7.

Tabel 7. Udvikling i antal reumatologer på landsplan i perioden 2010-2030

	2010	2015	2020	2025	2030	Stigning 2010- 2020	Stigning 2020- 2030	Stigning 2010- 2030
Speciallæger i intern medicin: reumatologi	195	193	217	254	297	11,3 %	36,9 %	52,3 %

Kilde: Sundhedsstyrelsen, Lægeprognose for udbuddet af læger i perioden 2010-2030

Prognosen indeholder ikke fremskrivninger på regionalt plan.

Meraktivitetsprojekter på Hospitalsenhed Midt

Regionsrådet godkendte den 21. marts 2012 et meraktivitetsprojekt på Diagnostisk Center, RH Silkeborg, som skulle nedbringe ventelisterne. Projektet indebar 9.900 ambulante reumatologiske besøg, hvoraf 1.350 var tværfaglige rygundersøgelser, 1.080 var røntgenpakker, og 250 var co-morbiditetsundersøgelser (som er en undersøgelse af om patienten lider af flere sygdomme foruden den primære gigtsygdom).

Hospitalsenhed Midt har udtrykt interesse for at forsætte det reumatologiske meraktivitetsprojekt i 2013, samt at udvide det med ca. en tredjedel. Mulighederne for en

kapacitetsudvidelse undersøges af administrationen, herunder hvordan der kan tilvejebringes finansiering for en kapacitetsforøgelse.

Aktivitetsforøgelse hos tre praktiserende reumatologer i Region Midtjylland

I Region Midtjylland er der som tidligere nævnt tre praktiserende reumatologer - to i Aarhus og en i Skanderborg. I 1. halvår 2012 blev der behandlet godt 3.000 patienter i reumatologiske speciallægepraksis.

Af overenskomstmæssige årsager (økonomiprotokollatet) er der af FAS (Foreningen af Speciallæger) sat en begrænsning på, hvor mange konsultationer/undersøgelser/behandlinger de praktiserende speciallæger har mulighed for at foretage.

De tre praktiserende reumatologer har tilkendegivet, at de kan øge deres kapacitet til at se ca. 900 flere patienter, hvis de får en aftale med regionen om, at den øgede omsætning holdes uden for økonomiprotokollatets begrænsninger.

Der kan både være tale om de patienter, der i dag benytter sig af udvidet frit sygehusvalg (reumatologisk udredning og rygdudredning), og de patienter, der allerede henvises til dem, men som de siger nej til som følge af økonomiprotokollatet i overenskomsten. En del af de patienter, som de praktiserende reumatologer ikke ser, henvises i stedet til hospitalerne, hvorefter de får mulighed for at blive viderehenvist under udvidet frit sygehusvalg, hvis ventetiden ikke kan overholdes.

Aarhus Universitetshospital vurderer, at ca. 100 patienter på deres venteliste ville kunne ses af de praktiserende reumatologer. Og Hospitalsenhed Midt vurderer ligeledes, at de privat praktiserende reumatologer vil kunne modtage patienter inden for spektret akutte rygge, overbelastnings-/ sportsskader, mistanke om gigt, kroniske smertesyndromer som fx fibromyalgi, men næppe kroniske rygsygdomme, hvor der kræves en tværfaglig indsats.

Mulighederne for en aktivitetsudvidelse undersøges nærmere af administrationen, herunder hvordan der kan tilvejebringes finansiering for den.

Mulighederne for omvisitering til privathospitaler

I tabel 8 ses udviklingen i antal henviste reumatologiske patienter til privathospitalerne fra 2010-2012. Det fremgår, at tendensen for antal henviste patienter er for nedadgående, hvilket formentlig hænger sammen med den øgede reumatologiske aktivitet i Hospitalsenhed Midt gennem de seneste år.

Patienter, der henvises til privathospital, bliver næsten udelukkende henvist til et af tre følgende privathospitaler: Artros Privathospital i Aalborg, Center for Rygkirurgi i Odense og Århus Speciallægeklinik. De tre hospitaler har i 2012 har taget sig af 94 % af henvisningerne.

Tabel 8. Antal patienter omvisiteret til privathospital inden for det reumatologiske speciale i 2010, 2011 og 2012

Speciale	Beskrivelse	2010	2011	2012*
Reumatologi	Reumatologisk udredning	301	221	332
	Rygmedicinsk udredning	636	511	278
Reumatologi Total		937	732	610

Kilde: Patientkontorets registreringssystem. 2012* tal gælder fra januar til november

Opsummering

Administrationen er opmærksom på problemet med lange ventelister til reumatologisk udredning og behandling.

På den baggrund er der iværksat en række initiativer og undersøgelser, herunder dialog med Hospitalsenhed Midt om meraktivitetsprojekter i 2013, og dialog med de praktiserende reumatologer om en aktivitetsforøgelse for at reducere antallet af ventende patienter og øge den reumatologiske udrednings- og behandlingsaktivitet.

Administrationen arbejder på at finde løsninger udover det meraktivitetsprojekt i RH Silkeborg, der fortsat er i gang.